

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksi... (VN/28506/2023)

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto

1 Johdanto

EU:n suorien tukien järjestelmän ja eräiden maaseudun kehittämiseen liittyvien korvausten ehtoina on noudatettava ehdollisuuden vaatimuksia. Ehdollisuuteen kuuluvat sekä lakisääteiset hoitovaatimukset että hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset. Ehdollisuudesta säädetään jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadituissa strategiasuunnitelmissa. Suomi on laatinut yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma), joka sisältää myös ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset.

Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta (1384/2022) ehdotetaan nyt muutettavaksi. Muutoksilla otettaisiin huomioon Euroopan komission CAP-suunnitelmaan 31.10.2023 hyväksymät vuotta 2024 koskevat muutokset. Lisäksi tarkennettaisiin viherkesannon ja välikasvin määritelmää, vähimmäismaanpeitteeksi hyväksyttäviä kasveja sekä suojakaistan perustamista. Asetukseen tehtäisiin myös teknisluonteisia säädösviitteiden päivityksiä, jotka johtuvat kansallisessa lainsäädännössä tapahtuneista muutoksista.

2 Lausunto

Asetuksen 3 §:n 5 ja 11 kohtaan ehdotetaan tarkennuksia viherkesannon ja välikasvin määritelmiin. Uudessa määritelmässä tarkennetaan viherkesantoa koskemaan pääasiassa heinä- ja nurmirehukasveja, rajaten pois yksivuotisia ympäristöaloja, kuten riista- ja maisemapeltoja, joita ei luettaisi viherkesannon alaan. Tarkennus on perusteltu, koska nämä vuosittain perustettavat alat eivät ole varsinaista kesantoalaa. Onnistuneita välikasveja puolestaan voidaan kylvää hyvinkin erilaisilla menetelmillä, joten ”satokasvin jälkeen” -ilmaisun poistaminen välikasvin määritelmästä on perusteltua.

Asetuksen 7 §:ää ehdotetaan täsmennettäväksi suojakaistan perustamisen osalta.

Asetuksen 9 §:ään ehdotetaan muutoksia talviaikaiseksi vähimmäismaanpeitteeksi hyväksyttäviin aloihin. Puutarhakasvien määritelmää on täsmennetty sisältämään myös monivuotiset energiakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto. Täsmennys on hyvä edesauttamaan energiakasvien viljelyn yleistymistä. Kumina on yliviivattu asetusluonnoksen kohdassa 5, mutta perustelumuistiossa ei ole tästä mainintaa. Kuminakasvuston tulisi olla mukana maanpeitealassa, mahdollisesti kohdassa 14. Tulisi varmistaa, että monivuotisena kasvina kumina-alasta kasvipeitteisyyden alaan hyväksytään myös satovuosien kasvustot.

21.11.2023

3218/00 04 05/2023

Asetuksen 10 §:n 3 momentissa ehdotetaan CAP-suunnitelman muutoksen mukaisesti, että puhdaskauran sopimustuotantoon käytettäville aloille annetaan vapautus ehdollisuuden vuosittaisesta viljelykiertovaatimuksesta, mutta ei monivuotisesta viljelykiertovaatimuksesta. Lisäys vapauttaa sopimukseen perustuvan puhdaskauran viljelyn yksivuotisten kasvien viljelykiertovaatimusta edellyttävästä alasta. Puhdaskauran viljelyssä kiertoön soveltuvien kasvien määrä on rajallisempaa kuin tavanomaisessa kauranviljelyssä, joten poikkeus on perusteltu. Todennäköisesti kuitenkin myös puhdaskauran viljelyssä olisi kasvitautien hillinnän näkökulmasta perusteltua aika ajoin hyödyllistä vuorotella kasveja tai kesannoida alaa jollakin gluteenittomalla kasvilla.

Asetuksen 12 §:ään ehdotetut muutokset ovat teknisluonteisia säädösviitteiden päivityksiä.

3 Lausunnon tiivistelmä

Esitetyt muutokset ovat perusteltuja ja tarkentavat määritelmiä.

Jani Lehto

Johtaja, biotalous ja ympäristö

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 21.11.2023 klo 08:43:18.

Lausunnon valmistelija(t):

Jyrki Niemi

Antti Miettinen, Olli Niskanen, Heikki Lehtonen

Liitteet:

Tiedoksi: